

Sprawozdanie z działalności
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Puszczy Mariańskiej
za rok 2024

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej składa Radzie Gminy sprawozdanie z działalności Ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej realizuje zadania statutowe wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024r. poz. 1283 ze zm.) i zadania należące do właściwości gminy, a przekazane do realizacji GOPS oraz wynikające w szczególności z następujących ustaw:

- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323);
- ustawy o z dnia 7 września 2007 r. pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2025 r. poz. 438);
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024r. poz. 177);
- o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r. poz. 1576);
- ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1829);
- uchwały w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028 z dnia 23 sierpnia 2023 r. (M. P. z 2023 r. poz. 881).

W 2024 roku Ośrodek realizował dodatkowe zadania zlecone z zakresu administracji rządowej a przekazane do realizacji GOPS na podstawie następujących ustaw:

- ustawa z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 953);
- ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazy ziemnego i ciepła systemowego (Dz. U. z 2024 r. poz. 859).

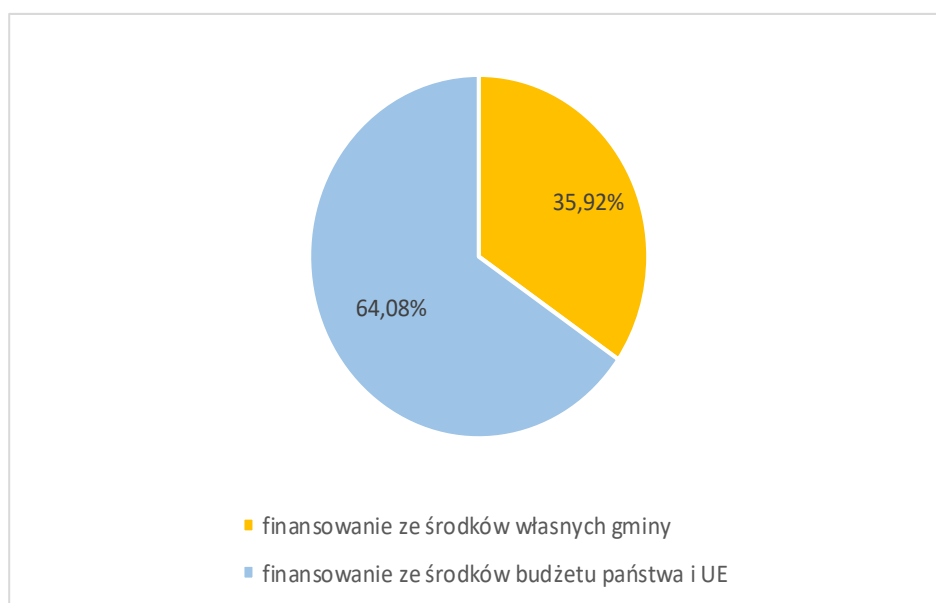
I. Wydatki na zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Zadania realizowane bezpośrednio przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej po stronie wydatków zamknęły się kwotą **8 535 665,05 zł**

Tabela nr 1 Wydatki na realizację zadań w 2024 roku

Zadania	Wydatki w zł	W tym finansowanie ze środków własnych gminy	W tym finansowanie ze środków budżetu państwa i UE
Zadania własne gminy	3 065 851,65	2 264 865,72	800 985,93
Zadania zlecone gminie	5 469 813,40	0,00	5 469 813,40
RAZEM	8 535 665,05	2 264 865,72	6 270 799,33

Wykres nr 1 Źródła finansowania GOPS w Puszczy Mariańskiej w 2024 roku

W minionym roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej poniósł następujące wydatki z podziałem na realizowane zadania:

Tabela nr 2 Wydatki z podziałem na realizowane zadania

Zadanie	Wydatki	W tym finansowanie ze środków własnych	W tym finansowanie ze środków budżetu państwa
Zadania określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych i ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	4 958 466,66	0,00	4 958 466,66
Zadania określone w ustawie o pomocy społecznej	1 523 889,92	954 378,20	569 511,72
Zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	423 884,76	406 828,68	22 311,44
Zadania z Funduszu Pomocy Ukrainie	31 539,00	0,00	31 539,00
RAZEM	6 937 780,34	1 355 951,52	5 581 828,82

Dochód gminy z tytułu odzyskanych należności od dłużników alimentacyjnych razem wyniósł 238 370,40 zł, w tym:

- z tytułu zaliczki alimentacyjnej: 9 619,98 zł
- z tytułu funduszu alimentacyjnego: 228 750,42 zł

2. Dochód gminy z tytułu odpłatności za usługi opiekuńcze: 89 719,67 zł

3. Dochód gminy z tytułu odpłatności za schronienie: 114 152,79 zł.

Tabela nr 3 Wydatki w ramach realizacji zadań zleconych

Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan budżetu po zmianach	Wydatki wg stanu na 31.12.2024 r.	w tym finansowane ze środków	
				własnych gminy	z dotacji
85215	Bon energetyczny	227 622,00	223 132,96	0,00	223 132,96
85295	Dodatek osłonowy	185 821,00	185 820,97	0,00	185 820,97
85502	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	4 958 696,00	4 958 466,66	0,00	4 958 466,66
85503	Karta Dużej Rodziny	796,00	636,00	0,00	636,00
85513	Składki zdrowotne	66 076,00	65 805,81	0,00	65 805,81
85295	Fundusz Pomocy Ukrainie – zakwaterowanie i wyżywienie obywateli Ukrainy, art. 13 specustawy	20 480,00	20 480,00	0,00	20 480,00
85295	Fundusz Pomocy Ukrainie – dożywianie dzieci i młodzieży z Ukrainy	9 972,00	9 835,00	0,00	9 835,00
85395	Fundusz Pomocy Ukrainie – jednorazowe świadczenie dla obywateli Ukrainy (300 zł)	1 224,00	1 224,00	0,00	1 224,00
RAZEM		5 470 687,00	5 465 401,40	0,00	5 465 401,40

Tabela nr 4 Wydatki w ramach realizacji zadań własnych

Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan budżetu po zmianach	Wydatki wg stanu na 31.12.2024 r.	w tym finansowanie: ze środków	
				własnych gminy	z dotacji
85202	Dofinansowanie kosztów pobytu w DPS	235 000,00	224 946,08	224 946,08	0,00
85205	Zespół Interdyscyplinarny	16 000,00	16 000,00	10 000,00	6.000,00
85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacone za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	30 286,00	29 854,28	0,00	29 854,28
85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne, schronienie	542 500,00	511 187,03	448 719,63	62 467,40
85216	Zasiłki stałe	371 821,00	370 522,04	0,00	370 522,04
85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	1 159 167,00	1 090 783,97	865 471,20	225 312,77
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	297 970,00	280 967,50	258 817,50	22 150,00
85230	Pozostała działalność (realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”)	123 735,00	106 412,99	21 894,99	84 518,00
85295	Licencja oprogramowania „POMOST”	4 412,00	4 412,00	0,00	4 412,00
85504	Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej	530 409,98	423 884,76	406 828,68	17 056,08
RAZEM		3 311 300,98	3 058 970,65	2 236 678,08	822 292,57

II. Pomoc społeczna

Ze świadczeń pomocy społecznej w 2024 roku skorzystało 170 rodzin o łącznej liczbie osób 339, co stanowiło 4,09% wszystkich mieszkańców gminy Puszcza Mariańska.

W gminie Puszcza Mariańska najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, w 2024 roku było kolejno:

1. ubóstwo
2. długotrwała choroba
3. bezrobocie
4. niepełnosprawność
5. potrzeba ochrony macierzyństwa
- 6 bezdomność
7. bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Tabela nr 5 *Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną*

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych /bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania	164	331
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	162	321
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	2	10
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem:	120	230
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	6	8

Zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań mających na celu usamodzielnienie osób i rodzin oraz ich integracja ze środowiskiem. Wspieranie powyższe polega na udzielaniu pomocy:

- finansowej,
- rzeczowej,
- usługowej,
- poradnictwa specjalistycznego,
- pracy socjalnej.

Świadczenia pieniężne przyznawane są z systemu pomocy społecznej pod warunkiem spełnienia kryteriów. Konieczne jest też występowanie jednej z okoliczności wskazującej na trudną sytuację życiową wskazanych w ustawie o pomocy społecznej oraz spełnienie kryterium dochodowego.

W roku 2024 kryterium dochodowe wynosiło:

- na osobę samotnie gospodarującą – 776,00 zł,
- na każdą osobę w rodzinie – 600,00 zł.

Od 1 stycznia 2025 roku kryterium dochodowe wynosi:

- na osobę samotnie gospodarującą – 1 010,00 zł,
- na każdą osobę w rodzinie – 823,00 zł.

Rodzaj, forma i rozmiar przyznanego świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielanie wsparcia. Osoby (rodziny), których dochód przekracza powyższe kryterium dochodowe, a znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, również mogą ubiegać się o pomoc w formie specjalnego zasiłku celowego z pomocy społecznej.

Środki na realizację zadań pomocy społecznej, które dzieli się odpowiednio na własne i zlecone, pochodzą z: budżetu gminy, budżetu państwa, dotacji pozabudżetowych.

Świadczenia udzielone w ramach zadań zleconych i własnych gminy

- **Zasilek okresowy**

Świadczenie przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień z innego systemu zabezpieczenia społecznego. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej lub rodziny a dochodem tej osoby lub rodziny.

W 2024 roku przyznano zasiłki okresowe 36 rodzinom (66 osób w rodzinie), wypłacono 163 świadczeń na łączną kwotę: 62467,40 zł.

- **Zasilek stały**

Do zadań własnych realizowanych przez gminę należy przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych. Przysługuje on pełnoletniej osobie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. W 2024 roku wypłacono 414 świadczeń, 41 osobom, które żyły w 41 rodzinach.

- **Zasilek celowy**

Zasilek może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu a także kosztów pogrzebu oraz zakup posiłku lub żywności.

W 2024 roku w tej formie przyznano pomoc 78 rodzinom. Pogrzeb sprawiono 3 osobom. Trzy rodziny otrzymały pomoc w związku z powstałym zdarzeniem losowym.

- **Rządowy Program „Posilek w domu i w szkole” na lata 2024 - 2028**

W ramach programu wieloletniego „Posilek w szkole i w domu” objęto pomocą 79 dzieci w formie jednego gorącego posiłku oraz 55 rodzin w formie zasiłku celowego.

- **Usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze**

Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze świadczone w środowisku lub specjalistyczne usługi opiekuńcze. Obejmują one pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, podstawowej opieki higienicznej, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W 2024 roku w formie usług opiekuńczych ogółem udzielono pomocy 34 osobom.

- **Praca socjalna**

Świadczenie pomocy w postaci pracy socjalnej jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym i nie jest uzależnione od posiadanego dochodu przez osobę, rodzinę. W 2024 roku pomocą wyłącznie w postaci pracy socjalnej objęte zostało 120 rodzin, osób w rodzinach – 321. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Prowadzona jest w oparciu o ustalenia wywiadu środowiskowego, planu pracy z rodziną lub kontraktu socjalnego.

- **Poradnictwo specjalistyczne**

Poradnictwo jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. W tut. Ośrodku prowadzone jest poradnictwo psychologiczne.

W roku 2024 udzielono łącznie 153 konsultacji dla mieszkańców Gminy Puszcza Mariańska. Zdecydowana większość podopiecznych z konsultacji psychologicznych korzystała kilkakrotnie. Problemy zgłaszane przez podopiecznych najczęściej dotyczyły: problemów rodzinnych, uzależnień od alkoholu, problemów wychowawczych z nieletnimi dziećmi, zaburzeń psychicznych i ich terapii. Dwie osoby potrzebowały konsultacji psychologicznych w związku z przemocą w rodzinie. Odbłyły się dwie wizyty domowe.

- **Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową**

Celem Programu jest zapewnienie najuboższym mieszkańcom gminy pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach w ramach środków towarzyszących. Ośrodek kwalifikuje osoby, których dochód nie przekracza 265% odpowiedniego kryterium dochodowego i wydaje skierowania do otrzymywania pomocy żywnościowej. Wydawaniem żywności zajmuje się Polski Komitet Pomocy Społecznej Oddział Rejonowy w Żyrardowie ul. 1 Maja 58,96-300 Żyrardów. W roku 2024 wydano 257 skierowań.

- **Program MRPiPS „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024”**

Celem Programu jest dążenie do poprawy funkcjonowania osób z niepełnosprawnością w środowisku, zwiększenia możliwości zaspokajania potrzeb oraz włączenia ich w życie społeczne. Wsparcie skierowane było do osób z niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym oraz w stopniu znacznym. Pomocą objęto 6 osób. Łączna kwota wydatków wyniosła 132 329,70 zł.

- **Program MRPiPS „Opieka Wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024**

Celem Programu jest wsparcie opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad niepełnosprawnymi członkami rodziny w stopniu znacznym poprzez doraźną, czasową pomoc świadczoną nieodpłatnie w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Z programu skorzystało 8 osób. Łączna kwota wydatków wyniosła 49 572 zł.

- **Program Asystent rodziny - edycja 2024**

Gmina Puszcza Mariańska otrzymała środki finansowe z Funduszu Pracy w łącznej wysokości 17 056,08 zł na wypłatę jednorazowych dodatków pieniężnych oraz dofinansowanie wynagrodzenia dla asystenta rodziny.

- **Kierowanie do Domów Pomocy Społecznej**

Domy Pomocy Społecznej świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby. Kierowanie do Domów Pomocy Społecznej jest formą pomocy stosowaną tylko w przypadku braku możliwości rozwiązywania problemów w miejscu zamieszkania.

Opłaty za pobyt w Domu Pomocy Społecznej ponoszą w kolejności:

- mieszkaniec domu w wysokości nie więcej niż 70 % swojego dochodu,

- małżonek, zstępni przed wstępnymi, jeśli sytuacja materialna na to pozwoli (dochód na osobę wyższy od 300 % kryterium dochodowego),
- gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – do wysokości pełnego kosztu pobytu.

W roku 2024 za 5 osób wnoszono opłatę za pobyt w Domu Pomocy Społecznej. Łączny koszt poniesiony przez Gminę Puszcza Mariańska wyniósł: 224 946,08 zł

W 2024 roku 1 osoba została umieszczona w DPS w związku z postanowieniem sądu.

• **Pomoc dla osób bezdomnych**

Jedną z przyczyn korzystania z pomocy społecznej jest bezdomność. Pomoc kierowana do osób bezdomnych obejmuje między innymi skierowanie do placówek przeznaczonych dla osób bezdomnych. Podstawowym świadczeniem, z którego korzystają bezdomni jest zapewnienie schronienia. W 2024 roku 22 osoby zostały skierowane do schronisk, w tym 5 osób do schronisk z usługami opiekuńczymi. Łączny koszt zapewnienia schronienia w ubiegłym roku wyniósł: **395 297,59 zł**.

Należy dodać, iż część osób bezdomnych nie wyraża zgody na umieszczenie w schronisku, co wiąże się z tym, iż narażają własne zdrowie i życie na niebezpieczeństwo, zwłaszcza w czasie niskich temperatur (mrozów).

• **Świadczenie opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych**

Do zadań zleconych gminie, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, należy wydawanie decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni, osobom posiadającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i posiadającym obywatelstwo polskie oraz osobom, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, spełniającym kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, przy jednoczesnym stwierdzeniu braku okoliczności, o której mowa w art. 12 ustawy o pomocy społecznej.

Decyzję potwierdzającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego - na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Postępowanie może być wszczęte również z urzędu lub na wniosek właściwego oddziału Wojewódzkiego Funduszu Zdrowia.

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie decyzji przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji, którym jest dzień złożenia wniosku, a w przypadku udzielenia świadczenia w stanie nagłym - dzień udzielenia świadczenia, chyba, że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

W 2024 r. prowadzono 15 postępowań w sprawie ustalenia uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni, w tym wydano 12 decyzji pozytywnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.

• **Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej**

W celu realizacji powyższego zadania został powołany Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Puszcza Mariańska, który działa przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej. W skład jego wchodzi: przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Oświaty, Służby Zdrowia, Sądu Rejonowego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych oraz organizacji pozarządowych. W ramach Zespołu działają grupy diagnostyczno-pomocowe, których przedstawiciele pracują z rodziną, zapewniając kompleksową pomoc, wspólnie opracowują, wdrażają i monitorują realizację planu pomocy w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

W 2024 roku Zespół Interdyscyplinarny zbierał się sześciokrotnie. W 2024 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 22 „Niebieskie Karty” dotyczące przemocy w rodzinie, w tym kontynuowano 27 procedur „Niebieskie Karty” wszczęte i nie zamknięte przed 01.01.2024 r.

Niebieskie Karty sporządzone były przez przedstawicieli uprawnionych podmiotów w tym: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej – 9, policji – 12, oświaty – 1.

Z dokumentacji zgromadzonej w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego wynika że 30 osób doświadczyło przemocy domowej w tym 11 dzieci, 22 osoby to kobiety i 8 mężczyzn. Wobec tych osób podejmowano następujące działania: informowano o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, świadczone pracę socjalną, w tym pracownicy socjalni i dzielnicowy odbywali cykliczne wizyty w środowisku monitorujące sytuację rodziny. Liczba osób wskazanych jako osoby stosujące przemoc w rodzinie wyniosła 23 z czego 18 mężczyzn i 5 kobiet. Wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy podejmowano następujące działania: informowano o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy domowej, przeprowadzono rozmowy wspierające, nakłaniano do poradnictwa psychologicznego, przeprowadzano cykliczne wizyty w środowisku monitorujące sytuację rodziny.

W 2024 roku zakończono 27 procedur „Niebieskie Karty”, z czego 24 Niebieskie Karty zakończono z uwagi na ustanie przemocy oraz zrealizowanie indywidualnego planu pomocy i 3 Niebieskie Karty zakończono z uwagi na brak zasadności podejmowania działań.

III. Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi szeroko zakrojoną współpracę, w celu zapewnienia kompleksowej pomocy.

Ośrodek w realizacji swoich zadań współpracował z:

1. Stowarzyszeniem Hilaritas w zakresie zapewnienia tymczasowego schronienia osobom znajdującym się w kryzysie bezdomności.
2. Spółdzielnią Socjalną „Wspólnie” w zapewnieniu usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom z terenu gminy, które wymagały pomocy osób innych lub konieczności zaopatrzenia w sprzęt medyczny oraz leki.
3. Przedszkolami i szkołami w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży – celem sfinansowania kosztu jednego gorącego posiłku w trakcie trwania nauki szkolnej.
4. Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sprawach dotyczących przemocy domowej oraz uzależnienia od alkoholu.
5. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, także poza powiatem żyrdowskim:
 - w zakresie organizowania opieki w rodzinach zastępczych,
 - kierowania osób do Domu Pomocy Społecznej oraz Środowiskowego Domu Samopomocy,
 - wnioskowania o umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo – wychowawczej.
 - uczestnictwo w pracach Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych w powiecie żyrdowskim.

6. Powiatową Komendą Policji, Sądem Rejonowym, Kuratorami Sądowymi celem rozwiązywania problemów w środowiskach zagrożonych przemocą oraz patologią.
7. Powiatowym Urzędem Pracy – kierowanie osób bezrobotnych na warsztaty aktywizujące, prace społecznie - użyteczne, staże, przygotowanie zawodowe.
8. Przychodniami lekarskimi (lekarz rodzinny, pielęgniarki środowiskowe – dotyczące badań lekarskich, wypełniania druków do ZOL oraz do ustalenia stopnia niepełnosprawności).
9. Grupą AA „Pejzaż”

Szeroko zakrojona współpraca ma na celu zapewnienie kompleksowego wsparcia klientom pomocy społecznej i jest niezbędna w pracy pracowników GOPS dla prawidłowej realizacji zadań ustawowych.

IV. Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne są przyznawane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323). Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych, jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- a) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- b) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- c) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy,
- d) zasiłek dla opiekuna,
- e) świadczenie rodzicielskie.

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie uczącej się,

jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty – 674,00 zł a w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty – 764,00 zł.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dziecka,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1.992,00 zł.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 620,00 zł. W roku 2024 tut. Ośrodek nie wypłacał zasiłku dla opiekuna.

Do świadczeń opiekuńczych zaliczamy:

- zasiłek pielęgnacyjny w wysokości: 215,84 zł,
- świadczenie pielęgnacyjne w wysokości: 2.988,00 zł,

- specjalny zasiłek opiekuńczy w wysokości: 620,00 zł.

W 2024 roku przyjęto i rozpatrzono 245 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych i wydano 401 decyzji.

Ze świadczeń rodzinnych w ubiegłym roku skorzystało średnio 299 rodzin.

Tabela nr 6 Rodzaje świadczeń i środki finansowe przeznaczone na realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w 2024 roku

Lp	Formy świadczeń	Liczba świadczeń	Koszt
1	Zasiłki rodzinne	2 422	274 171,10
2	Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym:	1 771	170 944,93
3	Urodzenie dziecka	6	6 000,00
4	Opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	31	12 142,00
5	Samotne wychowywanie dziecka	190	343 089,91
6	Kształcenie i rehabilitacja	349	35 153,31
7	Rozpoczęcie roku szkolnego	295	14 954,41
8	Na częściowe pokrycie wydatków związanych z dojazdem do szkoły	434	25 907,83
9	Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	466	42 478,68
10	Ogółem zasiłki rodzinne z dodatkami (1+2)	4193	445 116,03
11	Zasiłki pielęgnacyjne	2 722	587 516
12	Świadczenia pielęgnacyjne	898	2 896 192,00
13	Specjalny zasiłek opiekuńczy	20	12 400,00
14	Ogółem świadczenia opiekuńcze (11+12+13)	3640	3 496 108,00
15	Razem zasiłki rodzinne i świadczenia opiekuńcze (10+14)	7 833	3 941 224,03
16	Jednorazowa zapomoga	26	26.000,00
17	Świadczenie rodzicielskie	108	101 382,00
18	Ogółem	7 967	4 068 606,03
19	Składki na ubezpieczenie społeczne	705	560 397,00
RAZEM		8 672	4 629 003,03

Za osoby uprawnione do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe do czasu uzyskania niezbędnego okresu składkowego i nieskładkowego, 20-letniego dla kobiety i 25-letniego dla mężczyzny. Nabycie w międzyczasie prawa do zasiłku lub świadczenia przedemerytalnego, renty inwalidzkiej lub renty socjalnej wyklucza dalsze pobieranie tego świadczenia.

Ponadto były odprowadzane składki zdrowotne za osoby, którym ustalono uprawnienia do wyżej wymienionych świadczeń, a które nie posiadały prawa do ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Tabela nr 7 *Wydatki na składki na ubezpieczenie zdrowotne*

Rodzaj składki	Liczba osób, którym opłacono składki	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	60	253	65 805,81

Od 2016 roku wprowadzono nowe rodzaje świadczeń rodzinnych:

- ustawa z dnia 15 maja 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 995), która wprowadza mechanizm złotówka za złotówkę.

Mechanizm ten przewiduje, że jeżeli kryterium dochodowe zostanie przekroczone, nie ma automatycznej odmowy przyznania zasiłku i dodatków lub nie są one zupełnie odbierane. Są one natomiast wypłacane w niższej wysokości. Zgodnie z tym mechanizmem, o ile przekroczone jest kryterium dochodowe, o tyle obniżana jest kwota świadczeń.

W ramach mechanizmu „złotówka za złotówkę” wypłacono świadczenia na łączną kwotę 13 269,03 zł.

- ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1217), która w szczególności wprowadza nowe świadczenie rodzinne – świadczenie rodzicielskie.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które nie mają prawa do zasiłku macierzyńskiego i jest niezależne od dochodów członków rodziny. Dzięki temu matki, które do tej pory nie miały żadnego wsparcia finansowego ze strony państwa, teraz otrzymują je przez pierwszy rok życia dziecka. Świadczenie rodzicielskie jest skierowane do matek, które nie są pracownicami lub nie wykonują działalności gospodarczej, a więc do studentek, bezrobotnych – bez względu na fakt zarejestrowania lub nie w urzędzie pracy oraz pracujących na umowach cywilno – prawnych. Świadczenie rodzicielskie wynosi 1 tys. zł miesięcznie przez okres 12 m-cy.

Od 1 stycznia 2017 roku z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4.000,00 zł (na podstawie Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – Dz. U. z 2023 r. poz. 1923). Jednorazowe świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody. Wniosek o wypłatę świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. W 2024 roku nie wpłynął do tut. Ośrodka wniosek o ustalenie prawa do w/w świadczenia.

Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego realizowane są od 1 października 2008 roku na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2025 r. poz. 438).

Pomoc państwowa w formie świadczeń z funduszu alimentacyjnego adresowana jest do dzieci uprawnionych na podstawie tytułu wykonawczego do alimentów, którego egzekucja jest bezskuteczna.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

- do ukończenia 18 roku życia,
- do ukończenia 25 - go roku życia w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej,
- bezterminowo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- świadczenie przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1.209,00 zł.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela w wysokości świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego łącznie z ustawowymi odsetkami.

40% kwot należności stanowi dochód własny gminy wierzyciela, a pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

Od 1 października 2023 roku podniesione zostało nie tylko kryterium dochodowe do kwoty 1.209,00 zł na osobę, ale wprowadzono również mechanizm „złotówka za złotówkę”, czyli wypłacane są świadczenia w niższej wysokości. Zgodnie z nimi, o ile przekroczone jest kryterium dochodowe, o tyle obniżona jest kwota świadczeń. W roku 2024 w ramach mechanizmu „złotówka za złotówkę” wypłacono 51 świadczeń na kwotę 17 396,01 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej w 2024 roku przyjął i rozpatrzył 27 wniosków o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Wydano 43 decyzje.

Tabela nr 8 Środki przeznaczone na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego i liczba przyznanych świadczeń, zwroty z tytułu wypłacanych świadczeń

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego				
Liczba osób uprawnionych do świadczenia alimentacyjnego	Liczba świadczeń	Kwoty przeznaczone na wypłatę świadczeń	Zwroty z tytułu wypłacanych świadczeń	
			Dochody budżetu państwa – 60% + odsetki	Dochody własne gminy Puszcza Mariańska – 40%
29	434	191 244,01	172 580,18 w tym odsetki 88 324,71	56 170,24

Realizacja wydawania zaświadczenia do Programu „Czyste powietrze”

Zgodnie z upoważnieniem Wójta Gminy Puszcza Mariańska Ośrodek realizuje zadanie w zakresie prowadzenia postępowań i wydawania zaświadczeń dotyczących programu „Czyste powietrze”.

Postępowanie w sprawie wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego realizowane jest od dnia 1 października 2020 roku na podstawie art. 411 ust. 10 g ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.) wprowadzony ustawą z dnia 11 września 2020 r. o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1565). W roku 2024 wydano 148 zaświadczeń.

Karta Dużej Rodziny

W roku 2024 liczba złożonych wniosków o wydanie KDR wyniosła 33.

Zamówiono 90 tradycyjnych kart oraz 90 elektronicznych.

V. Działania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583 z późn. zm.)

Obywatele Ukrainy, którzy otrzymali PESEL i ich pobyt został zalegalizowany na terenie Polski mogli ubiegać się o dodatkowe wsparcie:

a) wypłata za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy – art. 13 ustawy

Każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy może być przyznane na jego wniosek świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż okres 120 dni. Okres wypłaty świadczenia może być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach - szczególne warunki osobiste obywateli Ukrainy tj. niepełnosprawność, podeszły wiek, samotne wychowywanie minimum 3 dzieci, ciążę, nie może się usamodzielniać. Przyjęto 3 wnioski w tym rozpatrzono pozytywnie – 3.

b) opiekun tymczasowy – art. 25 ustawy

Małoletniemu obywatelowi Ukrainy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnych za niego zgodnie z prawem obowiązującym w RP ustanowiony jest opiekun tymczasowy, który reprezentuje oraz sprawuje pieczę nad małoletnim i jego majątkiem. Nadzór nad realizacją postanowień spoczywa na GOPS i odbywa się poprzez wizyty pracowników socjalnych w środowiskach, kontakt ze szkołami i przedszkolami. W 2024 roku na terenie gminy Puszcza Mariańska nie przebywały dzieci – obywatele Ukrainy, dla których został ustanowiony opiekun tymczasowy (postanowienie Sądu).

c) dożywianie dzieci w przedszkolu i szkołach

Wsparto 6 dzieci z Ukrainy: w tym 6 w szkołach.

d) wypłata świadczeń rodzinnych - art. 26 ustawy

Obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt jest uznawany za legalny przysługuje prawo do świadczeń rodzinnych, odpowiednio na zasadach i w trybie określonych w ustawie o świadczeniach rodzinnych. W roku 2024 Ośrodek nie wypłacał świadczeń rodzinnych dla obywateli z Ukrainy.

e) wypłata jednorazowego świadczenia pieniężnego w kwocie 300 zł – art. 31 ustawy

Obywatelowi Ukrainy, który został wpisany do rejestru PESEL, przysługuje pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Wypłacono zasiłek dla 4 obywateli Ukrainy.

VI. Realizacja zadań zleconych w związku z trudną sytuacją w kraju

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej w 2024 roku realizował szereg dodatkowych zadań wprowadzonych przez rząd, które miały na celu niwelowanie skutków rosnącej inflacji. Należały do nich:

a) ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 953)

Dodatek osłonowy ma na celu zniwelować koszty energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych. Zgodnie z przepisami przysługuje gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają 2.100,00 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1.500,00 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Wysokości dopłat w ramach dodatku osłonowego:

- jednoosobowe gospodarstwo domowe otrzyma 228,80 zł - 286,00 zł* przy założeniu że jej dochód nie przekroczy 2.100,00 złotych,
- gospodarstwo 2-3 osobowe otrzyma 343,20 zł - 429,00 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1.500,00 złotych miesięcznie na osobę,
- gospodarstwo 4-5 osobowe otrzyma 486,20 zł - 607,75 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1.500,00 złotych miesięcznie na osobę,
- gospodarstwo 6 i więcej osobowe otrzyma 657,80 zł - 822,25 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1.500,00 złotych miesięcznie na osobę.

*W przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe zasilane węglem lub paliwami węglopodobnymi kwota dodatku osłonowego jest zwiększana do kwoty jak wyżej

Zasada złotówka za złotówkę

W przypadku dodatku osłonowego obowiązywała tzw. zasada złotówka za złotówkę. Oznacza to, że dodatek ten przyznawany był nawet po przekroczeniu kryterium dochodowego, a kwota dodatku była pomniejszana o kwotę tego przekroczenia. Minimalna kwota wypłacanych dodatków osłonowych wynosiła 20 zł.

Aby otrzymać dodatek osłonowy należało złożyć wniosek do 30 kwietnia 2024 roku.

W/w terminie wpłynęło 560 wniosków, z czego 495 rozpatrzono pozytywnie. Wyplacono dodatek na łączną kwotę: 182 177,43 zł, koszty obsługi zadania wyniosły 3 643,54 zł.

b) ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz. U. z 2024 r. poz. 859)

Bon energetyczny jest świadczeniem pieniężnym, które jednorazowo przysługuje:

- osobie w gospodarstwie domowym jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu za 2023 rok nie przekracza kwoty 2.500,00 zł,
- osobie w gospodarstwie domowym wieloosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu za 2023 rok nie przekracza kwoty 1.700,00 zł na osobę.

Gospodarstwo domowe tworzą:

- osoba fizyczna samotnie zamieszkująca i gospodarująca (gospodarstwo domowe jednoosobowe);
- osoba fizyczna oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

W przypadku gdy wniosek o wypłatę bonu energetycznego dla gospodarstwa domowego wieloosobowego złożyła więcej niż jedna osoba, ten bon jest wypłacany osobie w tym gospodarstwie domowym, która złożyła wniosek jako pierwsza. Na potrzeby składania wniosków o wypłatę bonu energetycznego przyjmuje się, że jedna osoba może wchodzić w skład tylko jednego gospodarstwa domowego.

Definicja dochodu: za dochód uważa się dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób, oznacza to:

- Przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e, art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.
- Dochodem są także, inne dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych np.: alimenty na rzecz dzieci, stypendia doktoranckie, dochody uzyskane z gospodarstwa rolnego, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, pomoc materialną o charakterze socjalnym (stypendia szkolne, zasiłek szkolny), świadczenie rodzicielskie.
- Do obliczenia dochodu nie uwzględnia się trzynastej i czternastej emerytury.

Zasada tzw. „złotówka za złotówkę”: w przypadku gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu za 2023 rok przekracza kwotę 2.500,00 zł lub 1.700,00 zł na osobę, bon energetyczny przysługuje w wysokości różnicy między kwotą bonu energetycznego, a kwotą o którą został przekroczony przeciętny miesięczny dochód za 2023 rok na osobę. W przypadku gdy wysokość bonu energetycznego jest niższa niż 20,00 zł, bon ten nie przysługuje.

Wysokość bonu energetycznego za okres od 1 lipca 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. wynosiła jednorazowo:

- 300,00 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 400,00 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 500,00 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 600,00 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

W przypadku gdy główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego było zasilane energią elektryczną i było wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, bon energetyczny przysługiwał w wysokości:

- 600,00 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 800,00 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 1000,00 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 1200,00 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Wnioski o wypłatę bonu energetycznego były przyjmowane od 1 sierpnia 2024 r. do 30 września 2024 r. Ogólnie wpłynęło 633 wnioski, pozytywnie rozpatrzono –558. Łączna kwota wydatków wyniosła 223 132,96 zł.

VII. Działania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w odniesieniu do obszarów Strategii rozwiązywania problemów społecznych w zakresie pomocy społecznej

• *Aktywizacja i przeciwdziałanie skutkom długotrwałego bezrobocia*

- Udzielanie pomocy w formie finansowej, rzeczowej osobom i rodzinom, które borykają się z problemem bezrobocia;
- Poradnictwo specjalistyczne, w tym prawne i psychologiczne dla osób bezrobotnych;
- Praca metodą kontraktu socjalnego traktowana jako technika pracy socjalnej z klientem bezrobotnym w celu jego uaktywnienia;
- Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych będącymi klientami pomocy społecznej, wymiany informacji dot. szkoleń, ofert pracy - prowadzona jest w sposób ciągły;
- Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, pracodawcami dotycząca kierowania podopiecznych na staże zawodowe oraz szkolenia;

• *Ochrona, profilaktyka i opieka nad rodziną i dzieckiem*

- Udzielanie wsparcia materialnego i niematerialnego zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym w zakresie dożywiania dzieci oraz rodzin o najniższych dochodach
- Prowadzenie poradnictwa psychologicznego
- Wsparcie 10 rodzin niewydolnych wychowawczo pracą asystenta rodziny;
- Współpraca z instytucjami działającymi na polu pomocy dziecku i rodzinie: Policja, Sąd, Szkoły (pedagogzy szkolni);
- Prowadzenie procedury Niebieskiej Karty
- Koordynacja działań instytucji mających na celu wzmożoną opiekę i kontrolę nad rodzinami potrzebującymi pomocy – powoływanie i funkcjonowanie grup diagnostyczno–pomocowych Zespołu Interdyscyplinarnego;

- Podejmowanie interwencji w sytuacji bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia i życia dzieci w rodzinach dysfunkcyjnych.

- ***Osoby starsze i niepełnosprawne***

- Udzielanie rodzinom z problemem długotrwałej lub ciężkiej choroby wsparcia materialnego;
- Udzielanie wsparcia rodzinom, w których istnieje problem niepełnosprawności;
- zapewnienie usług opiekuńczych w środowisku;
- Kierowanie osób do Środowiskowego Domu Samopomocy i Domu Pomocy Społecznej w zależności od występujących potrzeb osób;
- Współpraca ze Spółdzielnią „Wspólnie” w zakresie udzielania wsparcia w formie usług;
- Współpraca ze służbą zdrowia dotycząca zapewnienia odpowiedniej opieki (wizyty lekarskie, pielęgniariek, organizowanie pomocy w celu umieszczenia w zakładzie opieki leczniczej);
- Aktywizacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami;

- ***Marginalizacja grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym: bezdomnych, uzależnionych, opuszczających zakłady karne***

- Udzielanie wsparcia materialnego oraz pomocy w uzyskaniu ubezpieczenia zdrowotnego, opieki lekarskiej, zmiany swojego stylu życia;
- Stała współpraca ze schroniskami, w tym schroniskami z usługami opiekuńczymi na terenie województwa mazowieckiego oraz innych województw;
- Udzielanie pomocy osobom bezdomnym, w tym skierowanie do schronisk oraz schronisk z usługami opiekuńczymi;
- Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policją, Kuratorami;

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej podejmuje lub przystępuje do innych lokalnych inicjatyw mających na celu poprawę funkcjonowania osób i rodzin objętych pomocą w tut. Ośrodku. W 2024 roku po przeprowadzeniu rozeznania potrzeb zgłoszono 2 rodziny do akcji „Szlachetna paczka”. W ramach lokalnej pomocy „Świąteczna paczka” dzieci z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny otrzymały prezenty gwiazdkowe z okazji Świąt Bożego Narodzenia oraz 1 rodzina wychowująca 2 dzieci w tym dziecko niepełnosprawne wymagające kosztownego leczenia otrzymała 150 szt. pieluchomajtków, kartę podarunkową do sklepu Kaufland oraz upominki gwiazdkowe. W roku 2024 pracownicy Ośrodka uczestniczyli czynnie w Gminnym Dniu Dziecka oraz Gminnych Dożynkach obsługując własne stoisko „Strefę Malucha”.

VIII. Problemy i potrzeby wynikające z realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej realizuje działania wynikające z obowiązujących uregulowań prawnych oraz podejmuje inicjatywy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

Prawidłowa realizacja zadań wymaga nie tylko zabezpieczenia w budżecie odpowiednich środków finansowych, ale również zapewnienia niezbędnych zasobów kadrowych, lokalowych, sprzętu i wyposażenia, materiałów biurowych, modernizacji i rozwoju systemu informatycznego.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest prowadzony monitoring problemów społecznych występujących w gminie, analizy zgromadzonych danych i wskaźników, ale także diagnoza zasobów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w sferze socjalnej. Z analizy danych wynika, że w gminie Puszcza Mariańska najwięcej jest osób w wieku produkcyjnym, ale systematycznie wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Automatycznie nasuwa się wniosek, iż należy podejmować inicjatywy i działania na rzecz osób starszych.

Ustalono następujące potrzeby, których właściwe zabezpieczenie będzie miało niewątpliwy wpływ na rozwój funkcjonującego systemu pomocy społecznej:

- a. Odpowiedzialność za właściwe wsparcie osób chorych, z niepełnosprawnościami czy osób starszych i samotnych spoczywa na gminie. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej to gmina ma organizować usługi odpowiednie do potrzeb podopiecznych w środowisku, a jeśli jest to niemożliwe skierować osobę do właściwego domu pomocy społecznej i partycypować w kosztach utrzymania jej w tym domu. W związku ze zwiększającą się liczbą osób w wieku poprodukcyjnym ubiegających o skierowanie do domu pomocy społecznej jak również wzrostem miesięcznego kosztu utrzymania jednego mieszkańca - przewiduje się wzrost wydatków na ten cel z budżetu gminy.
- b. Zapewnienie rozwoju środowiskowych form pomocy osobom zależnym i tracącym samodzielność z powodu stanu zdrowia i/lub wieku – dalszy rozwój usług opiekuńczych. Zwiększa się zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania osób starszych, co również wiąże się ze wzrostem wydatków na ten cel.
- c. Stopniowe rozszerzanie wsparcia dedykowanego osobom starszym w miejscu zamieszkania w oparciu o zdeinstytucjonalizowane formy opieki tj. usługi asystenckie oraz rozwijanie infrastruktury ukierunkowanej na aktywizację i integrację seniorów;
- d. Rozwijanie i wzmocnienie roli asystenta rodziny (zabezpieczenie odpowiedniej liczby asystentów rodziny - zatrudnienie na pełne etaty) jako efektywnej formy pracy z rodzinami dysfunkcyjnymi lub znajdującymi się w kryzysie. Jest to sposób na zwiększenie efektywności pomocy poprzez pracę w środowisku, jak również na obniżenie kosztów związanych z organizacją opieki zastępczej, w tym potencjalnego umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
- e. Wzmacnianie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz rodziny w celu kompleksowego podejścia do wspierania i rozwiązywania problemów rodzin dysfunkcyjnych;
- f. Narastające problemy opiekuńczo – wychowawcze w rodzinach dysfunkcyjnych oraz nieprzewidywalne choroby czy śmierć rodziców powodują umieszczenie dzieci w rodzinach zastępczych, co przyczynia się do wzrostu kosztów utrzymania dzieci w w/w rodzinach;
- g. Rozwijanie form zatrudnienia subsydiowanego tj. prace społecznie – użyteczne, roboty publiczne poprzez współpracę partnerską instytucji pomocy, integracji społecznej oraz instytucji rynku pracy w zakresie aktywizacji społeczno – zawodowej osób nieaktywnych w wieku produkcyjnym, długotrwale korzystających ze wsparcia pomocy społecznej zagrożonych wykluczeniem społecznym w środowisku;
- h. Podnoszenie poziomu aktywności mieszkańców gminy poprzez prowadzenie działań aktywizujących zawodowo, społecznie, edukacyjnie i zdrowotnie osoby marginalizowane oraz zagrożone wykluczeniem społecznym.
- i. Reintegracja społeczno – zawodowa osób bezrobotnych oraz ich rodzin (wszystkich członków rodzin). Podejmowanie działań na rzecz zmiany postaw klientów pomocy społecznej, zwiększanie ich aktywności oraz współuczestnictwa w rozwiązywaniu ich trudnych sytuacji życiowych;

- j. Umacnianie i zwiększanie efektywności działań Ośrodka poprzez standaryzację usług, stosowanie innowacyjnych rozwiązań i narzędzi wspierających podopiecznych pomocy społecznej;
- k. Zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim pracownikom GOPS w Puszczy Mariańskiej poprzez systematyczną poprawę warunków i higieny pracy w celu realizacji ciągłości zadań pomocy społecznej;
- l. Wzmacnianie potencjału kompetencyjnego pracowników Ośrodka poprzez kształcenie i doskonalenie kadry zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami organizowanie superwizji dla pracowników socjalnych.